

Svensk Vindenergis synpunkter till Energimyndighetens delrapportering av uppdrag om utredning av vissa genomförandefrågor i det omarbetade förnybartdirektivet

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att framföra synpunkter med anledning av Energimyndighetens deluppdrag i samband med implementeringen av det omarbetade förnybartdirektivet.

För att nå unionens mål i tid, krävs en omfattande energi-och klimatomställning. Vindkraft kommer att ha en betydande roll, eftersom det idag är det billigaste sättet att tillföra ny förnybar elproduktion. I Sverige kommer vindkraften leverera 25% av elanvändningen år 2022. Svensk Vindenergi uppskattar att produktionen år 2030 uppgå till 60 TWh och år 2040 till 90 TWh. Men det finns hinder för utvecklingen. Hur förnybarhetsdirektivet implementeras kommer att ha avgörande betydelse.

Svensk Vindenergi lämnar synpunkter på artikel 19, ursprungsgarantier, artikel 15:8, långfristiga avtal om köp av förnybar el och artikel 16, begränsad handläggningstid.

Artikel 19 - Ursprungsgarantier för energi från förnybara energikällor

Analysen från Energimyndigheten rörande *Hänvisning till standard och konsekvenser för mätning av energi* antyder att möjligheten till ursprungsgarantier för produktion inom ett icke-koncessionspliktigt nät (IKN) kan tas bort. Direktivet kräver att standarden följs och som myndigheten påpekar kan det medföra förändringar för svenska förhållanden. Svensk Vindenergi instämmer i att det är viktigt att Sverige deltar i arbetet med standarden för att undvika oönskade konsekvenser och vi rekommenderar att tolkningen av konsekvenserna av direktivet förtydligas.

Merparten av all vindkraft ansluts till IKN-nät idag och en förändring i enlighet med vad Energimyndigheten beskriver skulle kunna leda till att svensk vindkraft i praktiken inte kan tilldelas ursprungsgarantier. Det skulle innebära kraftigt negativa konsekvenser i form av intäktsbortfall och ökade kostnader för mätning, vilket skulle innebära en kraftig konkurrensnedvridning på marknaden.

En trolig effekt är att aktörerna ansöker om koncession, med ökad kostnad för samhället när resurser hos vindkraftsbolag och myndigheter används för att pröva ledningar som annars hade varit IKN, tvärtemot syftet med de regelförenklingar som nätkoncessionsutredningen föreslog i juni 2019. Förslag som kan innebära ökade kostnader måste kunna motiveras med stor nytta. I det här fallet är nyttan oklar och förändringen går emot syftet med förnybarhetsdirektivet att underlätta utbyggnad av förnybar elproduktion.

Artikel 15: 8 - Långfristiga avtal om köp av förnybar el (PPA)

Svensk Vindenergi delar myndighetens analys att vidare analys krävs för att införa den nya artikel 15:8.

Svenska vindkraftsutvecklare är ledande i att attrahera investerare – ofta utländska fonder och försäkringsbolag - med hjälp av bland annat långsiktiga fastprisavtal på förnybar el (PPA). Idag har merparten av nya byggstartade projekt ett PPA-avtal. PPA:er är starkt sammankopplade med reglerna för ursprungsgarantier. Utvecklingen kan underlättas till exempel genom att verka för att företag tillåts marknadsföra att de driver sin verksamhet med förnybar el. Alltså tvärt emot vad som skett i fallet Konsumentverket vs Polarbröd.

Långfristiga avtal om köp av förnybar el bidrar till att minska elprisrisken och möjliggör därigenom investeringar. Dessutom innebär PPA avtal att köparen säkrar ursprungsgarantier och kan visa omvärlden att de driver sin verksamhet på förnybar el. Svenska vindkraftsföretag har framgångsrikt skapat förutsättningar för hållbar utbyggnad av vindkraft och skapat en marknadssituation som attraherar långsiktiga investeringar. Sverige är, tillsammans med Norge, ledande på PPA. Elintensiva verksamheter, till exempel Facebook och Boliden, har tecknat storskaliga avtal för att säkra både ursprungsgarantier och elpris.

Övrigt - Artikel 16 Tillståndsförfarandets varaktighet och organisation – begränsad handläggningstid
Svensk Vindenergi stödjer Energimyndighetens uppfattning att lämpliga tidsramar (som berörs i artikel 15.1 a) hanteras inom ramen för Naturvårdsverkets uppdrag om artikel 16.

Svensk Vindenergi rekommenderar att Regeringen:

- med stöd av artikel 16 undanröjer administrativa och rättsliga hinder för fortsatt vindkraftsutbyggnad.
- tillser att tillståndprocesser för elnätsanslutning och miljötillstånd löper parallellt och håller den maximala handläggningstiden 2 år.

Tillståndprocesserna för vindkraftsparker och elnät måste underlättas, förenklas och göras mer rättssäkra i enlighet med kraven i EU:s omarbetade förnybarhetsdirektiv. Långdragna och osäkra tillståndprocesser är idag det största hindret för hållbar vindkraftsutbyggnad.

Att tillvarata de bästa platserna, med god vind och få motstående intressen, är en förutsättning för hållbar vindkraftsutbyggnad. Utbyggnaden hindras idag av Sveriges långa och oförutsägbara tillståndprocesser för elnätsanslutning och miljötillstånd. Det är inte ovanligt att processerna tar 10 år och Sverige har därmed bland de längsta processerna i EU enligt en inventering från juli 2019 (WindEurope).

Det avgörande att använda det omarbetade förnybarhetsdirektivet för att lösa upp dagens administrativa hinder. Om Naturvårdsverkets uppdrag rörande artikel 16 tolkas snävt, kommer Sveriges energi- och klimatmål bli mycket svåra att nå.

Stockholm 2019-10-10

Charlotte Unger Larson, vd
Svensk Vindenergi

Beatrice Teurneau, EU-frågor
Svensk Vindenergi